

GAZETA

wyborcza

wyborcza.pl

NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Wtorek, 26 lipca 2022 | Redaktor prowadzący Jarosław Kopec | Cena gazety 5,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 172.10060,1

Nakład 64 tys. + 290 tys. prenumerat cyfrowych

Propaganda w sieci

Powtarzają za Putinem

Internetowa telewizja bezkarnie szczuje na Ukraińców, uchodźców, gejów i Żydów. Bezradne są zarówno polskie służby, jak i internetowy gigant.

Piotr Żytnicki

W połowie lipca działacze stowarzyszenia Nigdy Więcej, które dokumentuje mowę nienawiści w Polsce, przekazali przedstawicielom portalu YouTube raport na temat prawicowej telewizji wRealu24. Zarzut: mowa nienawiści.

Telewizja nadaje w internecie ze studia w historycznym budynku PAST-y, o który bili się powstańcy warszawscy. Zyskała popularność, podważając pandemię koronawirusa i strasząc imigrantami. Tropiła światowy spisek Billa Gatesa i koncernów farmaceutycznych. O spisku opowiadała na antenie m.in. piosenkarka Edyta Górniak.

Prawicowa stacja dociera do widzów głównie za pośrednictwem YouTube'a. Niektóre nagrania notują ponad milion odsłon. Kanał subskrybuje już pół miliona widzów, którzy codziennie dostają po kilka nowych nagrań.

Od pandemii do Ukrainy

Stowarzyszenie Nigdy Więcej już wcześniej śledziło działalność wRealu24. Monitoring wzmocniło, gdy Rosja zaatakowała Ukrainę, a do Polski zaczęli masowo docierać wojenni uchodźcy. Telewizja głosiła, że dostają wszystko za darmo: szkoły, opiekę lekarską, przejazdy pociągami.

Antyukraińskie tezy wygłaszają dzwoniący do studia widzowie oraz zaproszeni goście, wielu ze stopniami naukowymi. – Nowo przybyli Ukraińcy zaczęli się angażować

w działania antypolskie – 15 czerwca na antenie ogłosiła dr Lucyna Kulińska, historyczka z Krakowa. Stwierdziła też, że deportowała by Ukraińców popierających pułk Azow, a ich dzieci wysłała „do sierocińca na reedukację”.

Historyczka twierdziła, że Ukraińcy „żądadzą kilkunastu powiatów Polski”. Spiskowe teorie mieszała z wątkami charakterystycznymi dla propagandy Putina. Oskarżała Ukraińców o sympatie nazistowskie.

„Do sierocińca na reedukację” kierowała dzieci Ukraińców popierających pułk Azow dr Lucyna Kulińska

7 maja dr Stanisław Krajski, filozof, przedstawił antysemicką teorię spiskową, według której wojnę wywołali Żydzi po to, żeby przenieść swoje państwo do Ukrainy. 13 czerwca piosenkarz Iwan Komarenko wyrażał z kolei podziw dla Władimira Putina.

– Dyskutujemy często o tym, co pokazano w TVP czy TVN, tymczasem dla milionów Polaków nie ma to znaczenia. Telewizję zastąpił im YouTube. Czerpią z niego

rozrywkę i wiedzę o świecie – mówi prof. Rafał Pankowski, socjolog z Collegium Civitas i stowarzyszenia Nigdy Więcej.

Stowarzyszenie udokumentowało i przetłumaczyło na język angielski kilkadziesiąt przykładów mowy nienawiści z kanału wRealu24. Publikowane tam nagrania były wymierzone nie tylko w Ukraińców, ale także w uchodźców, gejów czy Żydów.

Trzy miesiące temu Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego zablokowała stronę internetową telewizji wRealu24. Powodem była nie tyle mowa nienawiści, ile szerzenie pro-rosyjskiej propagandy.

Służby bezsilne

Działania ABW okazują się nieskuteczne, bo większość widzów ogląda nagrania nie na stronie telewizji, ale na YouTube. Do tej pory serwis należący do tej samej firmy co Google reagował na mowę nienawiści mało skutecznie. Pozbawił telewizję możliwości zarabiania na reklamach, więc teraz utrzymuje się ona z datków od widzów. Pieniądze zbiera też przez fundację ks. Ryszarda Hałwy, palotyna z Warszawy.

YouTube również blokował kanał wRealu24, ale krótko – kara skończyła się po kilku tygodniach. Portal nie zdecydował się na trwałe usunięcie kanału, mimo że w przypadku recydywy jego regulamin na to pozwala.

Prof. Pankowski rozmawiał o tym z przedstawicielami YouTube'a. To oni poprosili o szczegółowy raport. Teraz potwierdzili jego otrzymanie i zapowiedzieli analizę. Pankowski przyznaje, że trudno śledzić na bieżąco wszystkie filmy publikowane na YouTube. Nie jest także łatwo kontrolować, co się dzieje na tak ogromnej platformie. – Problemem może być też język. Z punktu widzenia globalnej korporacji polski jest językiem peryferyjnym, a moderatorów, którzy się nim posługują, jest zbyt mało.

Zauważa jednak, że YouTube to wielki portal zarabiający olbrzymie pieniądze i ma obowiązek dbać o to, by nie służyć szerzeniu mowy nienawiści. ●

► 18-19

Kultura

PRZEDWOJENNE „TANGO”

„Mój śledczy jest leniwym wymoczkiem z zaczeską i źle ufarbowanym wąsem. Nie chce mu się pracować i najchętniej by siedział i żarł. Trochę autora musi wnikać do powieści”.

O swojej nowej powieści – kryminale retro – opowiada Michał Witkowski ► 16-17

FOT. DAWID ZUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wydaje Agora SA, nr indeksu 348198

ROSYJSKA INWAZJA NA UKRAINĘ NA WYBORCZA.PL

Aktualne informacje, rzetelne analizy na Wyborcza.pl

Kredyty hipoteczne

Jak wziąć wakacje

Od kiedy, jak i gdzie złożyć wnioski o wakacje kredytowe. Przepytaliśmy banki o kluczowy program dla złotówkowiczów, który startuje już w piątek

► Wyborcza.biz

Wojna i głód

Siergiej Ławrow w Egipcie

Podczas spotkania z prezydentem Egiptu rosyjski minister przekonywał, że winna głodu na świecie jest nie Rosja, lecz Zachód. Bo to nie skutek inwazji na Ukrainę, lecz sankcji ► 3